

Kainuu 2013

Sosiaali- ja terveystoimialan työvaliokunta

Kajaanin kaupunginvaltuuston seminaari 3.12.2009

Arto Okkonen

kaupunginhallituksen puheenjohtaja, maakuntahallituksen jäsen

Jäsenet:

- Tuomo Pääkkönen pj
- Esa Ahonen
- Päivi Nykänen
- Mauno Saari
- Pirjo Selesniemi
- Eija Tolonen
- Helena Ylävaara
- Marita Pikkarainen siht.
- Orvokki Turunen
- Sanni Väisänen
- Pekka Heikkinen (Marja-Leena Korhonen), Yrjö Kurkinen
Tapani Kemppainen), Arto Okkonen (Raija Hekkala)

Yleistä

- Vuonna 2030 soten palvelutarve on 50% nykyistä korkeampi
- Työvoimaresurssit vähenevät 30%
- Lähi- ja seudulliset palvelut määriteltävä
- Palvelutuotannossa yhteistyö

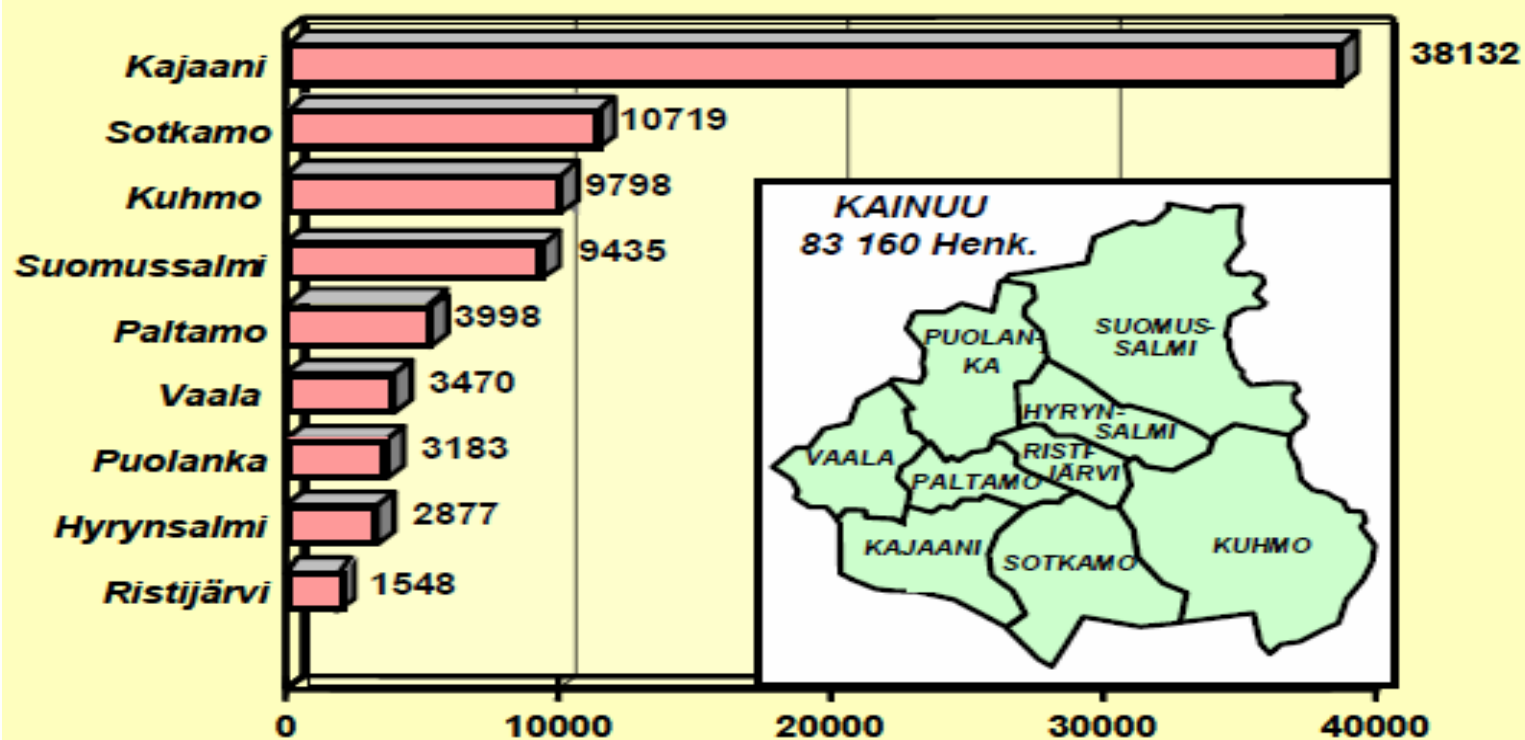

Tulevaisuudessa selviytyminen:

- väestön terveydentilan ja erityisesti ikääntyvän väestön toimintakyvyn parantuminen
- työn tuottavuuden jatkuva kasvu
- työllisyyden turvaaminen
- uusien toimintatapojen etsiminen
- kainuulainen elinvoima

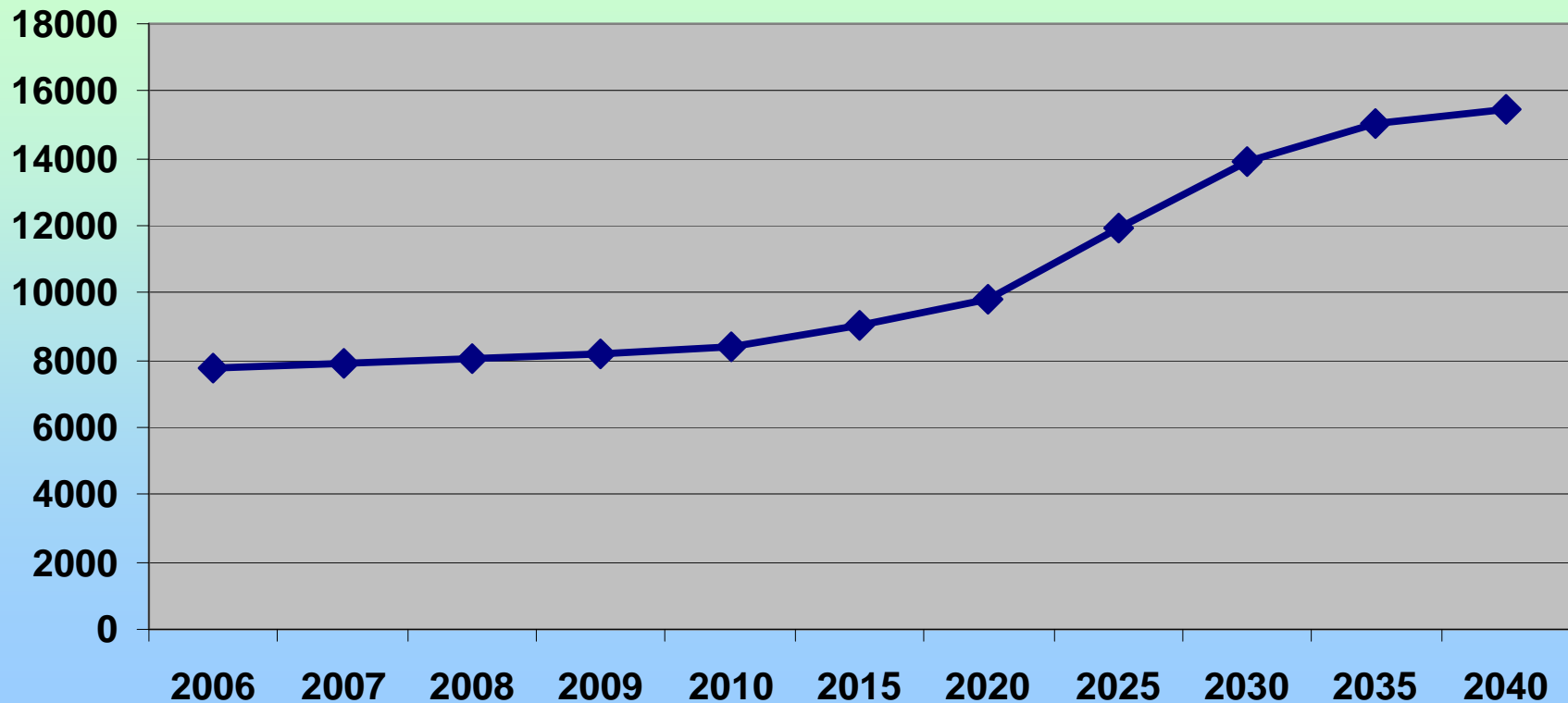
KAINUUN KUNTIEN VÄKILUKU 2008

Kainuun maakunta ikääntyy tällä hetkellä maan nopeinta tahtia

Yli 75 v. väestöennuste v. 2006 - 2040 / Kainuu

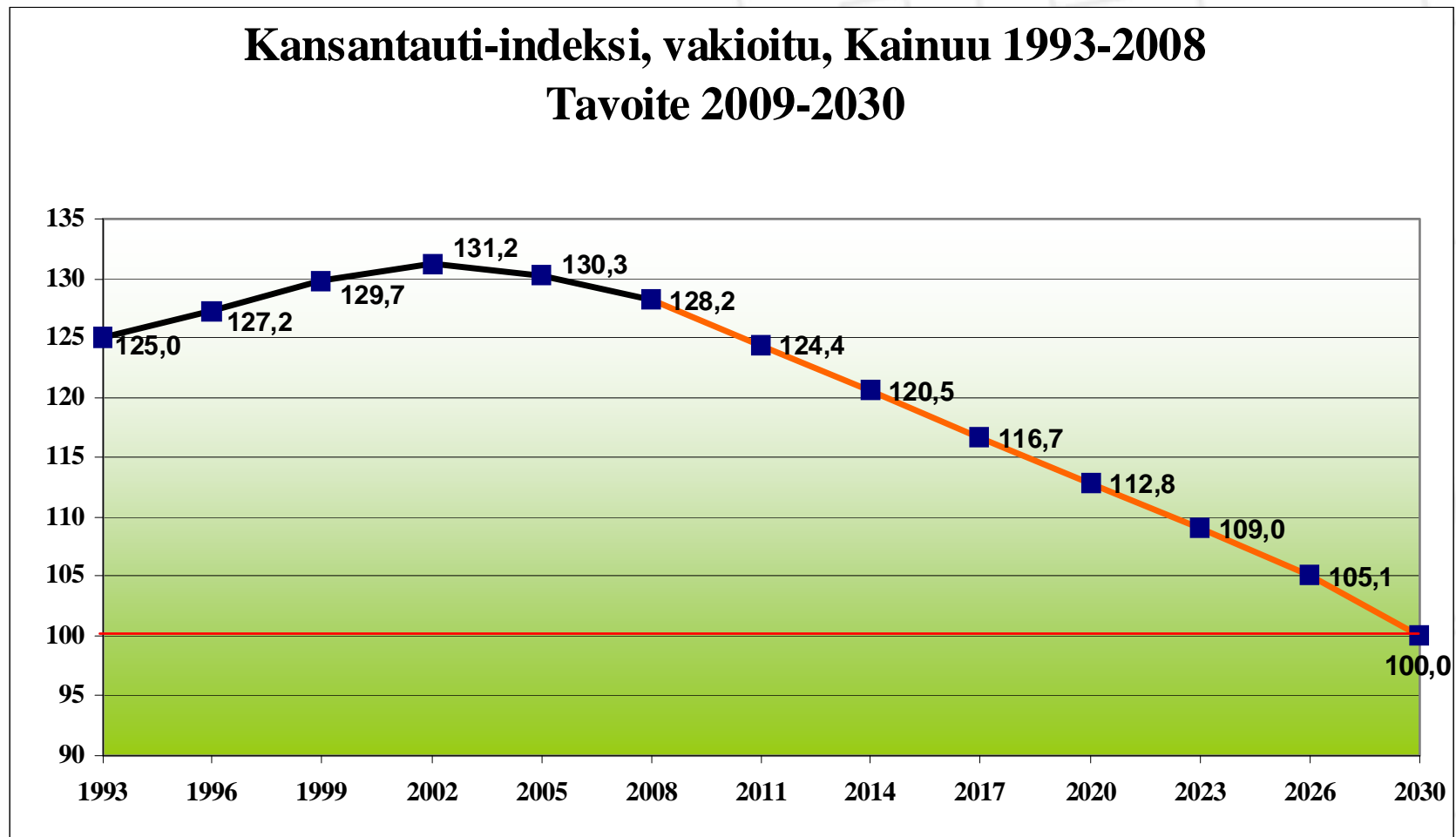
Kajaanin kaupunginvaltuuston seminaari 3.12.2009

Arto Okkonen

kaupunginhallituksen puheenjohtaja, maakuntahallituksen jäsen

Myönteinen kehitys lähtenyt liikkeelle

Erityislainsäädännön huomioon ottaminen:

- Sote – palvelutuotantoa säädellään voimakkaasti laeilla
- Osa vasta valmisteilla
- Subjekttiivinen oikeus saada palvelu määräajassa

Sote – sektorin näkökulmat:

- Sosiaalitoimen näkökulma
- Perusterveydenhuollon näkökulma
- Erikoissairaanhoidon näkökulma

Vertailtavat päätöksentekorakenteet:

1. Nykyinen laaja maakuntahallinto, jossa maakuntavaltuusto valitaan vaaleilla ja maakuntajohtaja on poliittisen maakuntahallituksen puheenjohtaja.
2. Nykyinen laaja maakuntahallinto perinteisenä kuntayhtymänä, jossa maakuntavaltuusto valitaan kuntien toimesta ja maakuntajohtajalla tavanomainen virkamiesstatus ja tehtävät.
3. Nykyisten tehtävien hoitaminen useassa tavallisessa kuntayhtymässä tai isäntäkunta -järjestelyssä.

”Annettu työohje”:

- Kuntapäätäjät kokoontuivat 10.3.2009 starttitilaisuuteen koskien hallintokokeilun jälkeisen ajan suunnittelua.
- kanta oli, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuotettaisiin jatkossakin nykyisellä organisaatiolla.
- organisaatiossa ja sen toiminnassa havaitut epäkohdat korjataan ja tarkastellaan, onko toimialalle asetettu tehtäväkenttä paras mahdollinen.
- asetettiin sote -toimialan sisälle työvaliokunta ja kaksi työryhmää, joista toinen tarkastelee organisaatiota ja johtamista ja toinen palveluiden ryhmittämistä lähi-, seudullisiin ja keskitettyihin palveluihin.
- Näillä taustarajauksilla sote -työvaliokunta on tehnyt esityksen, joka jätetään hallintokokeilun jatkoa valmistelevan työvaliokunnan käyttöön.

Tehtävien rajapinnat suhteessa kuntiin:

- Sote -työvaliokunta on arvioinut nykyisiä tehtäviään suhteessa kunnissa tehtävään työhön.
- Mikäli tehtäväkokonaisuudet määriteltäisiin asiakasnäkökulmasta, olisi kunnille nyt kuuluva perusopetus ja lasten päivähoito siirrettävä myös maakunnallisiksi tehtäviksi.
- Palo- ja pelastustoimen siirtämistä maakunnalle harkitaan ja tässä on synergiaetujen mahdollisuus lähinnä ensihoito- ja sairaankuljetustoiminnan kanssa.
- Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Eko-Kympin siirtämistä maakunnalle harkitaan. Tässä on etuna lähinnä mahdollisuus kiinteämpään yhteistyöhön soten kanssa ja sitä kautta terveysnäkökohtien huomioiminen jätehuollon kehittämisessä ja toteutuksessa.

Sote-työvaliokunta evästyksellä johtaminen- ja organisointi työryhmälle

1. Jos jatketaan nykyisellä organisaatiolla, mitkä ovat kipupisteet ja vahvuudet.
2. Eteneminen linjaorganisaatiosta prosessiorganisaatioon
  - onko suunta oikea, tavoiteltava
  - vahvuudet ja heikkoudet
3. Johtamisproblematiikka
  - keskitetty johtaminen ja hajautettu toiminta
  - toimintojen koordinointi esim. terveysasemat
  - ”kaksijohtajamalli” (johtavat lääkärit, ylihoitajat)? - periaate/käytäntö
4. Esimieskapasiteetti
  - onko riittävästi
  - lähijohtaminen - etäjohtaminen
  - tiimivastaavat
  - erityyppisen lähijohtamisen tarpeet (koulutustason vaikutus)
  - tulosalueiden erilaisuus

Sote – työvaliokunnan esitysluonnos:

Taustatietojen ja vertailujen perusteella sote-työvaliokunta on päätenyt seuraavaan ehdotukseen.

- Asiakasnäkökulma
- Valinnan vapauden toteutuminen
  - tarkentuu laadittavan palvelustrategian kautta
- Palveluiden kolmijako (lähipalvelut, seudulliset ja keskitetyt palvelut)
  - Liitteeksi tulee alatyöryhmän esitys
- Palveluiden tuottaminen kainuulaisille tasapuolisesti, ottaen huomioon realistisesti pitkien etäisyyksien tuomat haasteet
  - tietoteknologian mahdollisuudet
- Terveyden- ja hyvinvoinnin edistäminen (terveyserojen kaventaminen)
- Kustannustehokkuus
- Keskitetty johtaminen ja hajautettu toiminta
- Sote-ltk:n rooli on toimia palvelutarpeen määrittäjänä ja palvelujen tilaajana

Kysymyksiä:

- Mitä ovat lähi-, seudulliset- ja keskitetyt palvelut?
- Toimiiko johtaminen nykymuodossaan?
- Onko organisaation rakenne oikea?
- Halvaannuttaako eri sektoreiden välillä olevat raja-aidat sujuvan asiakaspalvelun?
- Toimiiko palvelutuotannossa yhteistyö?